

mige Udtalelse kom ikke til Drøftelse i Rigsdagen, da Rigsdagen sendtes hjem to Dage efter, men det har altsaa været Folketingets Standpunkt siden 1875. Vi vide, at Arbejdet i den Retning blev fortsat her i Tinget af Frederik Bajer, der har været en Ridder uden Frygt og Dadel i Arbejdet for Voldgiftstraktaters Afslutning mellem Staterne. Ejendommeligt er det at følge disse Forhandlinger. Fra en vis Side i Salen smilede man undertiden ad ham, men nu smiler ingen, nu har den Tanke, han kæmpede for, sikkert vundet alle Partiernes inderlige Tilslutning. Ganske ejendommeligt er det at se Folketingets Stilling, den Gang den Butterfieldske Sag var for, da Rigsdagen i 1888—89 vedtog, at de saakaldte Butterfieldske Erstatningskrav skulde underkastes Voldgift. Det er i Virkeligheden en Sag, der i nogen Maade kan stilles ved Siden af Alabamasagen, og som vi godt kunne være bekendt og ogsaa bør fremdrage her. Idet man overgav denne Sag til Voldgiftskendelse, gjorde man det dog fra Folketingets Side med et ret ængsteligt Hjerte. Finansudvalgets Ordfører, Holstein-Ledreborg, udtalte den 25. Marts 1889, at man maatte reservere Tingets Stilling i Sagen med Hensyn til, hvad der maatte blive Resultatet af denne Sag; altsaa man vedtog her i Tinget nok, at vi skulde gaa til en Voldgiftsdomstol, men alligevel med en vis Reservation. Det var for øvrigt ikke underligt, at Finansudvalgets Ordfører gjorde dette, naar man husker paa, at vi, hvis Voldgiftsdommen var gaaet os imod, kunde være komne til at betale 56½ Mill. Kr. Heldigvis gik Dommen med os.

Vi have altsaa allerede fra Rigsdagens Side været med til at benytte den Idé, som vi nu ere med til at lovfæste. Jeg sagde før, at den danske Regering oprigtigt og uden Forbehold har handlet i disse Sager. Det smukkeste Udslag heraf er den Konvention, vi have med Holland af 12. Februar 1904, og som er en Mønsterkonvention for alle senere. Der staa de to Lande, Danmark og Holland, paa en Hædersplads i Voldgiftstankens Historie, og det, at vi her fra Danmarks Side Aaret efter, den 16. December 1905, kunde faa en Konvention afsluttet med en Stormagt, med Italien, af samme Slags som den hollandske, ifølge hvilken vi uden noget som helst Forbehold underkaste os obligatorisk Voldgift, er noget epokegørende i Stormagternes Arbejde for denne Sag. Man kan nok sige, at det betyder grumme lidt, da Italien ligger saa langt herfra, men

man kan ikke vide, hvad det betyder, at en Stormagt paa Danmarks Initiativ har været med til at afslutte en saadan Konvention; det vil sikkert have overordentlig Betydning for Fremtiden. Det bør ogsaa nævnes, at denne Konvention med Italien endvidere betegner et Fremskridt i Forhold til den dansk-hollandske Traktat. Det høje Ting ved, at vi fik en lignende Traktat med Portugal i 1907. Man kunde have ønsket og maaske ogsaa ventet, at den Konvention, vi nu skulle slutte med Frankrig, havde været af Typen: Danmark-Holland-Konventionen. Det er den jo ikke. Vi kunde have ventet det, fordi Frankrig og de forenede Fristater i Nordamerika den 3. August i Aar afsluttede en Voldgiftstraktat, der ikke indeholder noget som helst om Ære, Livsinteresser og sligt. Det skal indrømmes, at den maaske paa sine Steder er noget ulden, men det er dog et uhyre stort Fremskridt, at Spørgsmaalet om Livsinteresser og Ære er gaaet ud af Konventionen. Jeg siger, man kunde maaske have ventet, at dette ogsaa var sket i denne Konvention, men det har altsaa ikke været muligt. Der kan afgjort ikke være Tvivl om, at Danmark i den Henseende har gjort sit til at handle oprigtigt og uden Forbehold ogsaa i denne Sag, men det har ikke været muligt at naa videre, end man er naaet her. Men vi ere ogsaa naaede ganske overordentlig vidt, idet vi have faaet denne Konvention afsluttet i Henhold til Haager-Konventionen af 18. Oktober 1907. Jeg vil henlede Opmærksomheden paa, at denne Konvention, som fremhæves her i Motiverne, har til Forudsætning et Arbejde, der er foretaget af den interparlamentariske Konference, idet Østerrigeren von Plener har lavet et Udkast til en Mønster voldgiftstraktat, som paa den interparlamentariske Konference i London i Aaret 1906 blev antaget og indleveret til Haag, og det er denne Mønsterkonvention, som er Grundlaget for det Arbejde, der skete i Haag, og vi maa i Virkeligheden tilbage til den interparlamentariske Konferencens Arbejde for ret at forstaa det, der er sket her.

Det, man vil med denne Konvention, det, man vilde i Haag og vilde med den Mønsterkonvention, som von Plener fik lavet, var at udstrække den tvungne Voldgift til alle de Tilfælde, hvor man skønner, der er Mulighed for at benytte den. Naar vi ikke kunne gaa til en ubetinget obligatorisk Voldgift, skal der nævnes de Sager, man ubetinget kan underkaste denne Voldgift. Det er det, der er sket i denne